II

(Nem jogalkotási aktusok)

RENDELETEK

A BIZOTTSÁG (EU) 2021/1530 FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ RENDELETE

(2021. július 12.)

a Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz (Globális Európa) létrehozásáról, a 466/2014/EU európai parlamenti és tanácsi határozat módosításáról és hatályon kívül helyezéséről, valamint az (EU) 2017/1601 európai parlamenti és tanácsi rendelet és a 480/2009/EK, Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló (EU) 2021/947 európai parlamenti és tanácsi rendelet kiegészítéséről

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz (Globális Európa) létrehozásáról, a 466/2014/EU határozat módosításáról és hatályon kívül helyezéséről, valamint az (EU) 2017/1601 rendelet és a 480/2009/EK, Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. június 9-i (EU) 2021/947 európai parlamenti és tanácsi rendeletre [1], és különösen annak 4. cikke (7) bekezdésére,

mivel:

(1) Az (EU) 2021/947 rendelet II. melléklete meghatározza a földrajzi programok együttműködési területeit.

(2) A földrajzi programokat az (EU) 2021/947 rendeletet kiegészítő rendelkezések útján tovább kell fejleszteni.

(3) Az (EU) 2021/947 rendelet II. mellékletében felsorolt együttműködési területek alapján egyedi célkitűzéseket és prioritási területeket kell meghatározni a következő térségek tekintetében: déli szomszédság, keleti szomszédság, Nyugat-Afrika, Kelet- és Közép-Afrika, Dél-Afrika és az Indiai-óceán térsége, Közel-Kelet, Közép-Ázsia, Dél-Ázsia, Észak- és Délkelet-Ázsia, a csendes-óceáni térség, Amerika és a karib-tengeri térség.

(4) Az (EU) 2021/947 rendelet 13. cikkében meghatározott földrajzi programokra vonatkozó programozási elvek alapján indikatív pénzügyi támogatásokat kell meghatározni a Nyugat-Afrika, Kelet- és Közép-Afrika, Dél-Afrika és az Indiai-óceán alrégiói számára. Az (EU) 2021/947 rendeletben felsorolt földrajzi régiókra vonatkozóan tematikus célokat kell meghatározni,

[1] HL L 209., 2021.6.14., 1. o.

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

E rendelet melléklete tartalmazza az együttműködésnek az (EU) 2021/947 rendelet II. mellékletében szereplő együttműködési területek alapján meghatározott egyedi célkitűzéseit és prioritási területeit a következő alrégiókra vonatkozóan: déli szomszédság, keleti szomszédság, Nyugat-Afrika, Kelet- és Közép-Afrika, Dél-Afrika és az Indiai-óceán térsége, Közel-Kelet, Közép-Ázsia, Dél-Ázsia, Észak- és Délkelet-Ázsia, a csendes-óceáni térség, Amerika és a karib-tengeri térség.

2. cikk

A Nyugat-Afrika, Kelet- és Közép-Afrika, Dél-Afrika és az Indiai-óceán alrégiójára vonatkozó indikatív pénzügyi támogatások a következők:

a) Nyugat-Afrika: 11 672 000 000 EUR;

b) Kelet- és Közép-Afrika: 11 381 000 000 EUR;

c) Dél-Afrika és az Indiai-óceán: 6 128 000 000 EUR.

3. cikk

A földrajzi programok tematikus céljai a következők:

a) legalább 15 % az emberi jogok, a demokrácia és a jó kormányzás területére;

b) legalább 45 % a humán fejlődést szolgáló inkluzív és fenntartható növekedésre.

4. cikk

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2021. július 12-én.

a Bizottság részéről
az elnök
Ursula VON DER LEYEN

MELLÉKLET

Az (EU) 2021/947 európai parlamenti és tanácsi rendelet II. mellékletében felsorolt együttműködési területek alapján az egyedi célkitűzések és prioritási területek alrégiónként a következők:

I. DÉLI SZOMSZÉDSÁG

1. **A humán fejlődés, a jó kormányzás, a jogállamiság és a nemek közötti egyenlőség támogatása**

a) Az emberi jogok és az alapvető szabadságok előmozdítása és védelme; a nők egyenlőségének és szerepvállalásának, a demokráciának, a jogállamiságnak, a jó kormányzásnak, az igazságügyi reformnak és a korrupció elleni küzdelemnek az előmozdítása;

b) A közintézmények és az irányítási rendszerek megerősítése; az átláthatóság és elszámoltathatóság növelése; a társadalmi kohézió támogatása; a civil társadalom bevonásának előmozdítása, valamint a civil és nem állami szereplők és a független média mozgásterének növelése; a dezinformáció elleni küzdelem támogatása;

c) Az oktatáshoz való hozzáférés és az oktatás minőségének javítása; a digitális jártasság és a digitális készségek előmozdítása; a fiatalok szerepvállalásának növelése; az egészségügyi rendszerek megerősítése;

d) Az átlátható és hatékony államháztartási gazdálkodásnak, a hazai bevételek mozgósításának és a gazdasági kormányzásnak a támogatása.

2. **A reziliencia erősítése, a jólét megteremtése és a digitális transzformáció kiaknázása**

a) A vállalkozások és a magánszektor fejlesztésének támogatása; a finanszírozáshoz való hozzáférés javítása és a vállalkozások digitalizálása; a tisztességes foglalkoztatás előmozdítása;

b) A kereskedelem és a beruházások, a fenntartható értékláncok, a konnektivitás, a gazdasági integráció és a diverzifikáció támogatása;

c) A modern és méltányos egészségügyi és szociális védelmi rendszerek fejlesztésének támogatása és a tisztességes foglalkoztatás előmozdítása; a lakosság rezilienciájának támogatása hozzáférhető közszolgáltatások kialakítása révén;

d) Az infrastruktúra kiépítésének és üzembe helyezésének támogatása a hozzáférhető, megfizethető, inkluzív és biztonságos digitális konnektivitás biztosítása érdekében, valamint modern adatgazdálkodási és adatvédelmi rendszerek kifejlesztése; a jobb digitális kormányzás, az e-szolgáltatások, valamint az interoperabilitási keretek és platformok fejlesztésének támogatása.

3. **A zöld átállás támogatása, az éghajlatváltozás hatásaival szembeni reziliencia, az energetikai átmenet és az energiabiztonság megerősítése, valamint a környezet védelme**

a) Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra és az éghajlatváltozás mérséklésére irányuló kapacitások növelése; az éghajlatváltozás hatásaival szemben reziliens beruházások és a fenntartható finanszírozási politikák előmozdítása a zöld növekedés felé való elmozdulás érdekében;

b) Az alacsony kibocsátású, erőforrás-hatékony és körforgásos gazdasági modellekre való átállás támogatása, valamint a fenntartható termelési és értékláncok fejlesztésének előmozdítása; a fenntartható zöld és kék gazdaság fejlesztése és megerősítése; az energetikai átmenet előmozdítása és az energiabiztonság javítása;

c) Az erőforrás-hatékonyság, a szennyezés elleni küzdelem, a biológiai sokféleség megőrzése és helyreállítása, valamint a fenntartható élelmiszerrendszerekre való átállás előmozdítása, továbbá a fenntartható, többfunkciós gazdálkodás alá vont ökoszisztémák előmozdítása az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás és az éghajlatváltozással szembeni reziliencia összefüggésében.

4. **Együttműködés a béke és a biztonság terén**

a) A békére, a konfliktusmegelőzésre és a megbékélésre irányuló erőfeszítések támogatása és előmozdítása;

b) Az együttműködés fokozása a terrorizmus, a terrorizmusfinanszírozás és a pénzmosás elleni küzdelem, a megelőzés, a radikalizálódás és az erőszakos szélsőségesség elleni küzdelem, a szervezett bűnözés elleni küzdelem, a bűnüldözés, valamint a kiberbiztonság, a kiberbűnözés és a hibrid fenyegetések kezelése terén;

c) A katasztrófákra való felkészültség és a kockázatkezelés támogatása;

d) A tengeri védelem fokozása.

5. **Az együttműködés fokozása a migráció, a mobilitás és a kényszerű lakóhelyelhagyás valamennyi vonatkozásában**

a) Az együttműködés fokozása a migráció és a kényszerű lakóhelyelhagyás valamennyi vonatkozásában; a migrációval és a kényszerű lakóhelyelhagyással kapcsolatos helyi és nemzetközi partnerségek megerősítése a kulcsfontosságú migrációs útvonalak mentén;

b) A migráció- és a menekültügyi irányítás valamennyi vonatkozásának megerősítése; a határigazgatás javítása; a migránscsempészés és az emberkereskedelem elleni küzdelem megerősítése, valamint a migránsok biztonságos, méltóságteljes és fenntartható visszatérésével, visszafogadásával és visszailleszkedésével kapcsolatos együttműködés előmozdítása; továbbá az irreguláris migráció és a kényszerű lakóhelyelhagyás kiváltó okainak kezelése;

c) A legális migráció átfogó megközelítésének támogatása, tiszteletben tartva a tagállamok hatásköreit, és a mobilitás előmozdítása;

d) Hozzájárulás a nemzetközi védelem biztosításához, valamint a menekülteknek, a migránsoknak, a belső menekülteknek, a befogadó közösségeknek és a jelentős számú menekült vagy lakóhelyét elhagyni kényszerült személyt befogadó országoknak nyújtott támogatáshoz.

6. **A regionális, szubregionális és régiók közötti együttműködés fokozása**

a) Az Unió a Mediterrán Térségért támogatása;

b) A nemzetközi, regionális és szubregionális szereplőkkel és szervezetekkel való együttműködés fokozása;

c) Az Észak-Afrika és a szubszaharai Afrika közötti együttműködés fokozása egyes kiválasztott területeken.

II. KELETI SZOMSZÉDSÁG

1. **Beruházás a reziliens, fenntartható és integrált gazdaságokba és a fenntartható konnektivitásba**

a) A partnerországok közötti és az EU-val folytatott kereskedelem fokozása; az uniós értékláncokba való további integráció előmozdítása; a tisztességes foglalkoztatás előmozdítása; a fenntartható termelés és értékláncok fejlesztésének előmozdítása;

b) Az üzleti környezet javítása; az induló vállalkozások ökoszisztémájának megerősítése és a kkv-k finanszírozáshoz való hozzáférésének növelése/diverzifikálása;

c) A fenntartható közúti és tengeri közlekedés megerősítése; az intelligens és fenntartható városi mobilitás előmozdítása;

d) A minőségi oktatás előmozdítása minden szinten; a kutatási és technológiatranszfer-kapacitás megerősítése; a foglalkoztathatóságot javító készségek fejlesztése.

2. **Beruházás a demokráciába, a jó kormányzásba, a békébe és biztonságba, a jogállamiságba és az igazságszolgáltatásba**

a) A demokrácia, a béke és a jó kormányzás, az emberi jogok, a véleménynyilvánítás és az egyesülés szabadsága, a médiaszabadság és a média függetlenségének a támogatása; a független, elszámoltatható és hatékony igazságszolgáltatási rendszer előmozdítása; az együttműködés fokozása a hibrid fenyegetések és a dezinformáció elleni küzdelem, a kiberbiztonság megteremtése és a kiberbűncselekmények elleni küzdelem terén;

b) A közigazgatási reform és az e-kormányzás támogatása; az online közszolgálat előmozdítása; a korrupció elleni küzdelem;

c) A kiegyensúlyozott területfejlesztés és a decentralizációs reformfolyamatok támogatása;

d) A békeépítés, a vita- és konfliktusmegelőzés és -megoldás támogatása békés erőfeszítések és módszerek révén, valamint korai előrejelző rendszerek létrehozása és/vagy megvalósítása; a regionális biztonság, a tengeri biztonság és védelem fokozása; a biztonság erősítése a szervezett bűnözés elleni küzdelem és az integrált határigazgatás előmozdítása révén.

3. **Beruházás a fenntartható energiába, a dekarbonizációba, az éghajlatváltozás mérséklésébe és az ahhoz való alkalmazkodásba, valamint a környezeti rezilienciába**

a) Beruházás az energiahálózatok összekapcsolásába és a határokon átnyúló és régiók közötti hálózati összeköttetések erősítésébe, eközben az energiahatékonyság, az energetikai reziliencia és az energiabiztonság támogatása, valamint a fenntartható energia fokozott használatának előmozdítása;

b) A levegőminőség javítása, a szennyezés elleni küzdelem előmozdítása, a városi területek zöldebbé tétele és a hulladékgazdálkodás javítása, ugyanakkor a biológiai sokféleség erősítése, a fenntartható élelmiszerrendszerekre való átállás támogatása, valamint a vízellátás és a víziközmű-szolgáltatás korszerűsítése;

c) Az alacsony kibocsátású, erőforrás-hatékony és körforgásos gazdaság előmozdítása; az éghajlat-politikák megerősítése; a kék gazdaság fejlesztése és megerősítése; a zöld beruházások növelése;

d) Beruházás az egészségügyi rezilienciába és az egészségügyi rendszerek korszerűsítésébe, valamint a katasztrófákra való felkészültség és a kockázatkezelés támogatása, beleértve a vegyi, biológiai, radiológiai és nukleáris kockázatok enyhítését is.

4. **Beruházás a reziliens digitális átalakulásba**

a) A digitális infrastruktúra és az e-szolgáltatások fejlesztésének támogatása a digitális kormányzás javítása, valamint az interoperabilitási keretek és platformok javítása révén;

b) A digitális készségek erősítése; a digitális innováció és a jól teljesítő, induló digitális vállalkozások ösztönzése;

c) A partnerországok és az EU közötti, határokon átnyúló e-kereskedelem és digitális folyosók előmozdítása;

d) A kiberreziliencia megerősítése.

5. **Beruházás a reziliens, befogadó, nemek közötti egyenlőségen alapuló és sokszínű társadalmakba**

a) A kapacitás megerősítése és a civil társadalmi szervezetek szerepvállalásának növelése, regionális és helyi szinten, beleértve az ifjúsági szervezeteket is;

b) Az emberi jogok védelme; a nemek közötti egyenlőség előmozdítása valamennyi szakpolitikai területen;

c) A polgárok szerepvállalásának növelése, különösen a fiatalok körében, a demokrácia és a gazdasági reformok terén; a környezetvédelmi és digitális tudatosság előmozdítása.

III. NYUGAT-AFRIKA

1. **A stabilizáció, a biztonság, a demokratikus átmenet, a jó kormányzás és az emberi jogok előmozdítása**

a) A stabilitás, a béke és a biztonság előmozdítása a szárazföldön és a tengeren a következők révén: demokratikus átmenet, jó kormányzás, a büntetlenség elleni küzdelem és a biztonsági ágazat reformja; a terrorizmus elleni küzdelem, valamint a radikalizálódás és az erőszakos szélsőségesség megelőzése és az ellenük folytatott küzdelem terén való együttműködés fokozása; a párbeszéd, a konfliktusmegelőzés, a megbékélés és az államépítés előmozdítása;

b) A demokratikus kormányzás és a jogállamiság, az átláthatóság és a korrupció elleni küzdelem támogatása; a felügyelet és az elszámoltathatóság, valamint az igazságszolgáltatási rendszer függetlenségének, elszámoltathatóságának és hatékonyságának az előmozdítása;

c) Az állami és helyi önkormányzati intézmények, valamint tényleges jelenlétük megerősítése a partnerek teljes területén, és a civil társadalom megerősítése;

d) Az egyenlőség és a megkülönböztetésmentesség elvének előmozdítása; az emberi jogok és a nemzetközi humanitárius jog tiszteletben tartásának előmozdítása.

2. **Az inkluzív és fenntartható növekedés támogatása, a tisztességes munkahelyek előmozdítása és a digitális átalakulás kiaknázása**

a) A magánszektor fejlesztésének előmozdítása; az üzleti környezet, a beruházási környezet és a vállalkozások digitalizációjának, valamint az államháztartás átláthatóságának és hatékonyságának javítása; digitális kormányzás és az e-szolgáltatások fejlesztése;

b) A fenntartható infrastruktúra és konnektivitás, a gazdasági integráció, a kereskedelem és a gazdasági partnerségi megállapodás végrehajtásának támogatása; a helyi és regionális értékláncok megerősítése;

c) A készségfejlesztés és a tisztességes foglalkoztatás, valamint a kutatás és az innováció támogatása; a fenntartható termelés és értékláncok fejlesztésének előmozdítása;

d) A zöld és digitális gazdaság megerősítése.

3. **Az együttműködés fokozása a migráció, a mobilitás és a kényszerű lakóhelyelhagyás valamennyi vonatkozásában, valamint az irreguláris migráció és a kényszerű lakóhelyelhagyás kiváltó okainak kezelése**

a) A migrációval és a kényszerű lakóhelyelhagyással kapcsolatos helyi és nemzetközi partnerségek megerősítése a kulcsfontosságú migrációs útvonalak mentén;

b) A migráció irányításának és kezelésének megerősítése, valamint a migránsok biztonságos, méltóságteljes és fenntartható visszatérésével, visszafogadásával és visszailleszkedésével kapcsolatos együttműködés előmozdítása;

c) A legális migráció átfogó megközelítésének támogatása, tiszteletben tartva a tagállamok hatásköreit, és a mobilitás előmozdítása;

d) A kiszolgáltatott helyzetben lévő migránsok, menekültek és belső menekültek védelme; a migránscsempészés és az emberkereskedelem elleni küzdelem megerősítése; a migránsok, a menekültek és a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek emberi jogai védelmének és tiszteletben tartásának biztosítása; a nemzetközi védelem biztosítása, valamint a menekülteknek, a migránsoknak, a belső menekülteknek, a befogadó közösségeknek, valamint a jelentős számú menekült vagy lakóhelyét elhagyni kényszerült személyt befogadó országoknak nyújtott támogatás.

4. **A környezet és a biológiai sokféleség védelme, az éghajlatváltozás elleni küzdelem**

a) A fenntartható energiához való hozzáférés és az energiahatékonyság előmozdítása; az éghajlatváltozás hatásaival szemben reziliens és biztonságos vízellátáshoz és víziközmű-szolgáltatásokhoz való hozzáférés előmozdítása;

b) Az éghajlatváltozás mérséklésére és az ahhoz való alkalmazkodásra, valamint a katasztrófákra való felkészültségre és a kockázatcsökkentésre irányuló intézkedések támogatása;

c) Integrált tájgazdálkodási megközelítés előmozdítása az intelligens és reziliens mezőgazdaság/élelmezés- és táplálkozásbiztonság, a természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodás, a fenntartható halászat és akvakultúra, valamint az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás/a hatások mérséklése érdekében;

d) A környezetvédelemnek, a biológiai sokféleség megőrzésének és a körforgásos gazdaságnak, valamint a fenntartható, többfunkciós gazdálkodás alá vont ökoszisztémáknak az előmozdítása az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás és az éghajlatváltozással szembeni reziliencia összefüggésében.

5. **A humán fejlődés és a nemek közötti egyenlőség előmozdítása**

a) A reziliens egészségügyi szolgáltatásokhoz és a táplálkozáshoz való jobb hozzáférés és azok minőségének javítása;

b) Az oktatáshoz való jobb hozzáférés és az oktatás minőségének javítása a különböző szinteken; a digitális jártasság és a digitális készségek előmozdítása;

c) A társadalmi befogadás, a szociális védelem és a szociális biztonsági rendszerek előmozdítása;

d) A nemek közötti egyenlőség megerősítését, valamint a nők és lányok társadalmi szerepvállalásának előmozdítását célzó intézkedések támogatása valamennyi szakpolitikai területen.

6. **A partnerségek megerősítése**

a) A regionális integráció, a konnektivitás és az együttműködés ösztönzése;

b) A regionális gazdasági közösségekkel folytatott szakpolitikai párbeszéd előmozdítása;

c) A kultúrák közötti párbeszéd és együttműködés, az ikerintézményi együttműködés, a csereprogramok és a vezetői programok ösztönzése.

IV. KELET- ÉS KÖZÉP-AFRIKA

1. **A környezet és a biológiai sokféleség védelme, az éghajlatváltozás elleni küzdelem**

a) A természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodás előmozdítása, a környezetvédelem, valamint a biológiai sokféleség megőrzése a táj- és tengerkép szintű megközelítés keretében;

b) Az éghajlatváltozás mérséklésére és az ahhoz való alkalmazkodásra, valamint a katasztrófákra való felkészültségre és a kockázatkezelésre irányuló intézkedések támogatása;

c) A megújuló energiához való hozzáférés és az energiahatékonyság előmozdítása, valamint a fenntartható, többfunkciós gazdálkodás alá volt ökoszisztémák előmozdítása az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás és az éghajlatváltozással szembeni reziliencia összefüggésében; az éghajlatváltozás hatásaival szemben reziliens és biztonságos vízellátáshoz és víziközmű-szolgáltatásokhoz való hozzáférés előmozdítása;

d) A fenntartható élelmezésbiztonság támogatása.

2. **A stabilizáció, a biztonság, a demokrácia és a demokratikus átmenetek, a jó kormányzás és az emberi jogok előmozdítása**

a) A béke és a biztonság, a stabilitás, a demokrácia, a békés demokratikus átmenetek, a jogállamiság, a biztonsági ágazat reformja, a megbékélés és a konfliktusmegelőzés előmozdítása; a terrorizmus elleni küzdelem, valamint a radikalizálódás és az erőszakos szélsőségesség megelőzése és az ellenük folytatott küzdelem terén való együttműködés fokozása;

b) A demokratikus kormányzás, az átláthatóság és felügyelet, valamint a korrupció elleni küzdelem támogatása; a független, elszámoltatható és hatékony igazságszolgáltatási rendszer előmozdítása;

c) Az emberi jogok, valamint az egyenlőség és a megkülönböztetésmentesség elve tiszteletben tartásának előmozdítása.

3. **Az inkluzív és fenntartható növekedés támogatása, a tisztességes munkahelyek előmozdítása és a digitális átalakulás kiaknázása**

a) A magánszektor fejlesztésének előmozdítása; az üzleti környezetnek és a vállalkozások digitalizációjának, valamint a beruházási környezetnek a javítása; a digitális kormányzás és az e-szolgáltatások fejlesztése;

b) A gazdasági integráció és a kereskedelem támogatása, beleértve a fenntartható infrastruktúrát és a konnektivitást;

c) A készségfejlesztés és a tisztességes foglalkoztatás, valamint a kutatás és az innováció támogatása;

d) A zöld és digitális gazdaság megerősítése.

4. **A humán fejlődés és a nemek közötti egyenlőség előmozdítása**

a) A reziliens egészségügyi és szociális védelmi szolgáltatásokhoz, valamint a táplálkozáshoz való jobb hozzáférés és azok minőségének javítása;

b) Az oktatáshoz való jobb hozzáférés és az oktatás minőségének javítása a különböző szinteken; a digitális jártasság és a digitális készségek előmozdítása;

c) A társadalmi befogadás előmozdítása és az egyenlőtlenségek elleni küzdelem;

d) A nemek közötti egyenlőség megerősítését, valamint a nők és lányok társadalmi szerepvállalásának előmozdítását célzó intézkedések támogatása valamennyi szakpolitikai területen.

5. **Az együttműködés fokozása a migráció, a mobilitás és a kényszerű lakóhelyelhagyás valamennyi vonatkozásában, valamint az irreguláris migráció és a kényszerű lakóhelyelhagyás kiváltó okainak kezelése**

a) A migráció és a kényszerű lakóhelyelhagyás különböző vonatkozásaival kapcsolatos helyi és nemzetközi partnerségek megerősítése;

b) A migráció irányításának és kezelésének megerősítése, valamint a migránsok biztonságos, méltóságteljes és fenntartható visszatérésével, visszafogadásával és visszailleszkedésével kapcsolatos együttműködés előmozdítása;

c) A legális migráció átfogó megközelítésének támogatása, tiszteletben tartva a tagállamok hatásköreit, és a mobilitás előmozdítása;

d) A kiszolgáltatott helyzetben lévő migránsok, menekültek és belső menekültek védelme; a migránscsempészés és az emberkereskedelem elleni küzdelem megerősítése; a migránsok, a menekültek és a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek emberi jogai védelmének és tiszteletben tartásának biztosítása; hozzájárulás a nemzetközi védelem biztosításához, valamint a menekülteknek, a migránsoknak, a belső menekülteknek, a befogadó közösségeknek, valamint a jelentős számú menekült vagy lakóhelyét elhagyni kényszerült személyt befogadó országoknak nyújtott támogatáshoz.

6. **A partnerségek megerősítése**

a) A regionális gazdasági integráció, a konnektivitás és az együttműködés, valamint a gazdasági partnerségi megállapodás végrehajtásának ösztönzése;

b) A regionális gazdasági közösségekkel folytatott szakpolitikai párbeszéd előmozdítása;

c) A kultúrák közötti párbeszéd és együttműködés, az ikerintézményi együttműködés, a csereprogramok és a vezetői programok ösztönzése.

V. DÉL-AFRIKA ÉS AZ INDIAI-ÓCEÁN TÉRSÉGE

1. **Az inkluzív és fenntartható növekedés támogatása, a tisztességes munkahelyek előmozdítása és a digitális átalakulás kiaknázása**

a) A magánszektor fejlesztésének előmozdítása; az üzleti környezet, a beruházási környezet és a vállalkozások digitalizációjának, valamint az államháztartás átláthatóságának a javítása; a digitális kormányzás és az e-szolgáltatások fejlesztése;

b) A fenntartható infrastruktúra és konnektivitás, a gazdasági integráció és a kereskedelem támogatása;

c) A készségfejlesztés és a tisztességes foglalkoztatás, valamint a kutatás és az innováció támogatása;

d) A zöld és digitális gazdaság megerősítése.

2. **A jó kormányzás, a béke, a demokrácia és az emberi jogok előmozdítása**

a) A szárazföldi és tengeri béke és biztonság, a stabilitás, a demokrácia és a jogállamiság előmozdítása; a biztonsági ágazat reformja, konfliktusmegelőzés, megbékélés és a nemzetközi emberkereskedelem elleni küzdelem;

b) A demokratikus kormányzás, az átláthatóság és felügyelet, valamint a korrupció elleni küzdelem támogatása; a népességnyilvántartás javítása;

c) Az emberi jogok, valamint az egyenlőség és a megkülönböztetésmentesség elve tiszteletben tartásának előmozdítása;

d) Az igazságszolgáltatás támogatása; a helyi hatóságok és a civil társadalom megerősítése és társadalmi szerepvállalásának lehetővé tétele.

3. **A környezet és a biológiai sokféleség védelme, az éghajlatváltozás elleni küzdelem**

a) Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás és az éghajlatváltozás mérséklésének, valamint a katasztrófákra való felkészültség és a kockázatcsökkentés támogatása;

b) A fenntartható energiához való hozzáférés és az energiahatékonyság előmozdítása; az éghajlatváltozás hatásaival szemben reziliens és biztonságos vízellátáshoz és víziközmű-szolgáltatásokhoz való hozzáférés előmozdítása;

c) Az élelmezésbiztonság, az intelligens és reziliens mezőgazdaság, a fenntartható halászat és akvakultúra támogatása;

d) A természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodás, a környezetvédelem, a biológiai sokféleség megőrzése és a körforgásos gazdaság előmozdítása; a fenntartható, többfunkciós gazdálkodás alá vont ökoszisztémák előmozdítása az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás és az éghajlatváltozással szembeni reziliencia összefüggésében.

4. **A humán fejlődés és a nemek közötti egyenlőség előmozdítása**

a) A reziliens egészségügyi szolgáltatásokhoz és a táplálkozáshoz való jobb hozzáférés és azok minőségének javítása;

b) Az oktatáshoz való jobb hozzáférés és az oktatás minőségének javítása a különböző szinteken; a digitális jártasság és a digitális készségek előmozdítása;

c) A társadalmi befogadás és a szociális védelmi rendszerek előmozdítása;

d) A nemek közötti egyenlőség megerősítését, valamint a nők és lányok társadalmi szerepvállalásának előmozdítását célzó intézkedések támogatása valamennyi szakpolitikai területen.

5. **A partnerségek megerősítése**

a) A regionális gazdasági integráció és az együttműködés, valamint a gazdasági partnerségi megállapodás végrehajtásának ösztönzése; a szélesebb körű indiai-óceáni együttműködés támogatása;

b) A regionális gazdasági közösségekkel folytatott szakpolitikai párbeszéd előmozdítása;

c) A kultúrák közötti párbeszéd és együttműködés, az ikerintézményi együttműködés, a csereprogramok és a vezetői programok ösztönzése.

VI. KÖZEL-KELET

1. **Az inkluzív és fenntartható gazdasági növekedés támogatása és a digitális átalakulás lehetőségeinek kiaknázása**

a) A vállalkozói lét, a tisztességes foglalkoztatás és a foglalkoztathatóság támogatása, az üzleti környezet javítása, az üzleti és beruházási környezet digitalizálása;

b) A gazdasági diverzifikáció, az élelmiszer-értékláncok és a gazdasági infrastruktúra fejlesztésének és a kőolajtól eltérő termékek kereskedelmének az előmozdítása; a fenntartható termelés és értékláncok fejlesztésének előmozdítása;

c) A helyi közösségek rezilienciájának támogatása és a kulturális örökség megőrzése;

d) Az infrastruktúra kiépítésének és üzembe helyezésének támogatása a hozzáférhető, megfizethető, inkluzív és biztonságos digitális konnektivitás biztosítása érdekében; a jobb digitális kormányzás, az e-szolgáltatások, valamint az interoperabilitási keretek és platformok fejlesztésének támogatása.

2. **A környezet és a biológiai sokféleség védelme, az éghajlatváltozás elleni küzdelem**

a) Hozzájárulás a partnerek arra irányuló erőfeszítéseihez, hogy teljesítsék az éghajlatváltozással, a szennyezés elleni küzdelemmel, az ökoszisztéma-gazdálkodással és a biológiai sokféleség megőrzésével kapcsolatos nemzetközi kötelezettségvállalásaikat; az éghajlatváltozással és más természeti veszélyekkel kapcsolatos kockázatokkal szembeni rezilienciájuk növelése;

b) Kapacitásépítés a környezeti fenntarthatósággal, valamint az éghajlatváltozással kapcsolatos célkitűzéseknek a fejlesztési folyamatokban való általános érvényesítése érdekében, különösen a gazdaság, a fenntartható energia, a mezőgazdaság, a halászat és az akvakultúra területén;

c) Az éghajlat- és környezetgazdálkodással kapcsolatos tudományos, műszaki, humán és intézményi kapacitás kiépítése terén folytatott együttműködés megerősítése;

d) Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra és az éghajlatváltozás mérséklésére irányuló intézkedések támogatása.

3. **A humán fejlődés és a társadalmi befogadás előmozdítása, az egészségügy fejlesztése**

a) Az oktatási rendszerek minőségének javítása és egyenlőségének előmozdítása; a digitális jártasság és a digitális készségek előmozdítása;

b) A szociális védelmi reformok támogatása és az alapvető szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása a veszélyeztetett csoportok számára; az egészségügyi válságokra való reagálás koordinálásának előmozdítása;

c) A megkülönböztetésmentesség elve tiszteletben tartásának előmozdítása; a vallás, a hit és meggyőződés szabadságához való jog támogatása.

d) Az egészségügyi rendszerek megerősítésének támogatása, az egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés, valamint azok minőségének és rezilienciájának javítása.

4. **Az emberi jogok, a jó kormányzás, az inkluzív polgárság és a békés, igazságos társadalmak előmozdítása, valamint a migrációval és a mobilitással kapcsolatos együttműködés fokozása**

a) A makrogazdasági irányítás, az államháztartási gazdálkodási rendszerek és a közintézmények elszámoltathatóságának támogatása; az inkluzivitás előmozdítása a kormányzási és döntéshozatali folyamatokban; az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelmének megerősítése; a megkülönböztetés elleni küzdelem és a civil társadalom megerősítése;

b) A nemek közötti egyenlőség, valamint az emberi jogok tiszteletben tartásának, védelmének és teljeskörű gyakorlásának előmozdítása a nők és lányok körében, valamint társadalmi szerepvállalásuk növelése, ideértve a gazdasági, munkaügyi és szociális jogokat is.

c) Az együttműködés fokozása a migráció, a kényszerű lakóhelyelhagyás és a határigazgatás valamennyi vonatkozásában, valamint a migránscsempészés elleni küzdelem megerősítése; a migráció- és menekültügyi irányítás valamennyi vonatkozásának megerősítése, a biztonságos, méltóságteljes és fenntartható visszatéréssel, visszafogadással és reintegrációval kapcsolatos együttműködés, valamint az irreguláris migráció és a kényszerű lakóhelyelhagyás kiváltó okainak kezelése;

d) A legális migráció és mobilitás átfogó megközelítésének támogatása; hozzájárulás a menekülteknek, a migránsoknak, a belső menekülteknek, a befogadó közösségeknek, valamint a menekült vagy lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyeket befogadó országoknak nyújtott támogatáshoz.

5. **A béke, a biztonság és a konfliktusmegelőzés támogatása**

a) A békeépítési erőfeszítések, a békeközvetítési párbeszéd és a megbékélés támogatása; korai előrejelző rendszerek létrehozása; a konfliktusmegelőzés és -rendezés támogatása;

b) A biztonsági ágazat reformjának és a szervezett bűnözés elleni küzdelemnek a támogatása;

c) Az erőszakos szélsőségességhez és terrorizmushoz vezető radikalizálódás megelőzése és leküzdése, valamint az egyének védelme az ilyen fenyegetésekkel szemben;

d) A regionális biztonság, valamint a tengeri biztonság és védelem fokozása; a vegyi, biológiai, radiológiai és nukleáris vonatkozású kockázatok mérséklése.

6. **A partnerségek megerősítése**

a) A jószomszédi kapcsolatok, az együttműködés, valamint az inkluzív és konstruktív párbeszéd ösztönzése;

b) A kétoldalú és regionális fejlesztési ügynökségekkel és pénzügyi intézményekkel folytatott háromoldalú együttműködés előmozdítása;

c) Együttműködés az érdekelt felekkel az iparosodott és fejlettebb fejlődő országokban, valamint közdiplomácia révén.

VII. KÖZÉP-ÁZSIA

1. **A béke, a stabilitás, a jó kormányzás, az emberi jogok és a humán fejlődés előmozdítása, valamint az irreguláris migráció és a kényszerű lakóhelyelhagyás kezelése**

a) Hozzájárulás a békéhez, a konfliktusok megelőzéséhez vagy inkluzív politikai rendezéséhez, valamint a stabilitáshoz az államok, társadalmak, közösségek és egyének rezilienciájának kiépítése révén; a társadalmi párbeszéd támogatása;

b) A demokrácia és az inkluzív demokratikus folyamatok megerősítése és előmozdítása; a hatékony és elszámoltatható intézmények, valamint a korrupció, a kábítószer-kereskedelem és a szervezett bűnözés elleni küzdelem támogatása; a jogállamiság és a független igazságszolgáltatás megerősítése;

c) Az emberi jogok és alapvető szabadságok és a civil társadalom szerepének támogatása a politikai és reformfolyamatok, valamint a közélet valamennyi területén, továbbá a közszolgáltatások megerősítésének és rezilienciájának támogatása az egészségügy és az oktatás területén; a nemek közötti egyenlőség megerősítését, valamint a nők és lányok társadalmi szerepvállalásának előmozdítását célzó intézkedések támogatása valamennyi szakpolitikai területen.

d) az irreguláris migráció és a kényszerű lakóhelyelhagyás kiváltó okainak kezelése; a rendezett, biztonságos, szabályos és felelős migráció és mobilitás elősegítése; a migráció irányításának és kezelésének javítása, a határvédelem megerősítése, valamint a biztonságos, méltóságteljes és fenntartható visszatéréssel, visszafogadással és visszailleszkedéssel és a legális migrációval kapcsolatos együttműködés előmozdítása.

2. **A környezet és a biológiai sokféleség védelme, az éghajlatváltozás elleni küzdelem**

a) A vízkészletekkel való integrált és fenntartható, részvételen alapuló és konfliktusérzékeny gazdálkodás, valamint a határokon átnyúló vízügyi együttműködés előmozdítása;

b) Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra és az éghajlatváltozás mérséklésére irányuló intézkedések támogatása;

c) Az egészséges ökoszisztémák és agrár-élelmiszeripari rendszerek megőrzésének, fenntartható kezelésének és hasznosításának előmozdítása; a biológiai sokféleség csökkenésének megállítása; a partnerországok katasztrófavédelmi felkészültség és kockázatcsökkentés terén tett erőfeszítéseinek támogatása, valamint a fenntartható energiához való hozzáférés előmozdítása és az azzal kapcsolatos együttműködés fokozása;

d) A fenntartható zöld gazdaság és a körforgásos gazdaság fejlesztése és megerősítése.

3. **Az inkluzív és fenntartható gazdasági növekedés, valamint a tisztességes munkahelyek támogatása, a digitális átalakulásban rejlő lehetőségek kiaknázása**

a) A reziliens és fenntartható gazdaságok növekedésének támogatása; a szabályozási együttműködés és szabványosítás támogatása; az infrastruktúra kiépítésének és üzembe helyezésének támogatása a hozzáférhető, megfizethető, inkluzív és biztonságos digitális konnektivitás biztosítása érdekében;

b) A fokozott termelékenység és a tisztességes foglalkoztatás támogatása a gazdaság formalizálása révén, valamint a nemzetközi munkaügyi normák alkalmazásának támogatása;

c) A műszaki szakoktatási és szakképzési lehetőségek bővítésének támogatása; a digitális jártasság és a digitális készségek előmozdítása;

d) A határokon átnyúló és régión belüli kereskedelem és a fokozott regionális integráció elősegítése, amely az egész régió békéjének kulcsa.

4. **A partnerségek megerősítése**

a) A regionális integráció és együttműködés ösztönzése a közös jólét és biztonság támogatása érdekében;

b) A gazdasági, kulturális és társadalmi diplomácia támogatása a lakossággal, a civil társadalmi szervezetekkel, az önkormányzatokkal és a helyi közösségekkel, a magánszektorral, a médiával, a tudományos körökkel és az agytrösztökkel való kapcsolattartás érdekében;

c) az Afganisztán Közép-Ázsiába történő integrációjára vonatkozó egységes regionális megközelítés előmozdítása és támogatása.

VIII. DÉL-ÁZSIA

1. **A jó kormányzás, a humán fejlődés és a nemek közötti egyenlőség előmozdítása, valamint az irreguláris migráció és a kényszerű lakóhelyelhagyás kezelése**

a) A demokrácia, a jogállamiság, a független, elszámoltatható és hatékony igazságszolgáltatási rendszer, a kormányzás és felügyelet, valamint az emberi jogok megerősítése és előmozdítása; a virágzó civil társadalom szerepvállalásának megerősítése és a népességnyilvántartás lehetővé tétele; a nemek közötti egyenlőség megerősítését, valamint a nők és lányok társadalmi szerepvállalásának előmozdítását célzó intézkedések támogatása valamennyi szakpolitikai területen.

b) A közintézmények megerősítése nemzeti és szubnacionális szinten, egészségügyi, táplálkozási, oktatási és szociális védelmi közszolgáltatások; a decentralizáció támogatása,

c) Az egészségügyi veszélyek kezelése; biztonságos, hatékony és megfizethető oltóanyagok, gyógyszerek és kezelések kifejlesztése a szegénységgel összefüggő és elhanyagolt betegségek ellen; az egészségügyi kihívásokra adott válaszok javítása;

d) az irreguláris migráció és a kényszerű lakóhelyelhagyás kiváltó okainak kezelése; a rendezett, biztonságos, szabályos és felelős migráció és mobilitás elősegítése; a migráció irányításának és kezelésének javítása, a határvédelem megerősítése, valamint a biztonságos, méltóságteljes és fenntartható visszatéréssel, visszafogadással és visszailleszkedéssel és a legális migrációval kapcsolatos együttműködés előmozdítása.

2. **A környezet védelme és az éghajlatváltozás elleni küzdelem**

a) Az éghajlatváltozás mérséklésének és a hozzá való alkalmazkodásnak a támogatása; a környezetgazdálkodási kapacitások megerősítése;

b) A fenntartható zöld és kék gazdaság fejlesztése és megerősítése, valamint a szennyezés elleni küzdelem;

c) A fosszilis tüzelőanyagok fokozatos kivezetésének és a fenntartható energetikai szolgáltatásokhoz való hozzáférésnek az előmozdítása; az óceánpolitikai irányítás javítása;

d) A természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodás irányításának javítása és kapacitásépítésének támogatása, valamint a fenntartható, többfunkciós gazdálkodás alá vont ökoszisztémák előmozdítása az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás és a természeti veszélyekkel kapcsolatos katasztrófákkal szembeni reziliencia összefüggésében.

3. **Az inkluzív és fenntartható gazdasági növekedés, valamint a tisztességes munkahelyek támogatása, a digitális átalakulásban rejlő lehetőségek kiaknázása**

a) A vállalkozói készség, a vállalkozások digitalizációjának, a készségek fejlesztésének és a nemzetközi munkaügyi normák alkalmazásának támogatása; a fenntartható szociális védelmi rendszerek megerősítése;

b) Az üzleti és a beruházási környezet javítása; a kereskedelem megkönnyítése; a regionális multimodális közlekedési hálózatok és szolgáltatások fejlesztése; a fenntartható infrastruktúra és a konnektivitás támogatása;

c) A megfizethető, megbízható és fenntartható energiához való egyetemes hozzáférés előmozdítása; az alacsony kibocsátású, az éghajlatváltozás hatásaival szemben reziliens, erőforrás-hatékony és körforgásos gazdaság előmozdítása;

d) a szabályozási együttműködés és a szabványosítás támogatása; az infrastruktúra kiépítésének és üzembe helyezésének támogatása a hozzáférhető, megfizethető, inkluzív és biztonságos digitális konnektivitás biztosítása érdekében.

4. **A béke, a biztonság és a stabilitás előmozdítása, valamint a konfliktusok megelőzése**

a) A konfliktusmegelőzés támogatása, korai előrejelzés; békeépítés, válságkezelés, stabilizáció, megbékélés és konfliktus utáni újjáépítés, valamint a tengeri védelem fokozása;

b) A megkülönböztetés és az egyenlőtlenségek kezelése; a nők és a fiatalok szisztematikus részvételének előmozdítása;

c) A szexuális és nemi alapú erőszak minden formájának megelőzése;

d) A radikalizálódás, az erőszakos szélsőségesség és a terrorizmus megelőzése és leküzdése.

5. **A partnerségek megerősítése**

a) Az országok felelősségvállalásának, a partnerségeknek és a konstruktív párbeszédnek a fokozása, a civil társadalommal is;

b) A multilateralizmus, a regionális integráció és a fokozott konnektivitás előmozdítása;

c) Együttműködés az érdekelt felekkel a fejlettebb fejlődő országokban, valamint társadalmi diplomácia révén.

IX. ÉSZAK- ÉS DÉLKELET-ÁZSIA

1. **A jó kormányzás, a humán fejlődés és a nemek közötti egyenlőség előmozdítása**

a) A demokrácia és az inkluzív demokratikus folyamatok, az emberi jogok és alapvető szabadságok, a jogállamiság, a független igazságszolgáltatás, a kormányzás és felügyelet, valamint a korrupció elleni küzdelem megerősítése és előmozdítása;

b) A virágzó civil társadalom támogatása, megerősítése és felhatalmazása; a civil társadalom és a polgárok politikai életben való szerepvállalása számára nyitott és támogató tér előmozdítása;

c) Az egyenlőtlenségek és a megkülönböztetés elleni küzdelem; a humán fejlődés előmozdítása, az emberi jogok nők és lányok, fiatalok és gyermekek, valamint fogyatékossággal élő személyek általi teljeskörű gyakorlásának előmozdítása;

d) Az egészségügyi rendszerek megerősítésének támogatása, az egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés, valamint azok minőségének és rezilienciájának javítása; Az egészségügyi veszélyek kezelése; biztonságos, hatékony és megfizethető oltóanyagok, gyógyszerek és kezelések kifejlesztése a szegénységgel összefüggő és elhanyagolt betegségek ellen; az egészségügyi kihívásokra adott válaszok javítása.

2. **A béke, a stabilitás, a biztonság és a konfliktusmegelőzés támogatása**

a) A konfliktusmegelőzés, a korai előrejelzés és a békeépítés támogatása közvetítés és párbeszéd, válságkezelés, stabilizáció, megbékélés és konfliktus utáni újjáépítés révén, valamint a tengeri védelem javítása;

b) A biztonsághoz, stabilitáshoz és békéhez hozzájáruló helyi, nemzeti, regionális és nemzetközi kezdeményezések támogatása; a közös természeti erőforrásokkal kapcsolatos határokon átnyúló együttműködés előmozdítása.

3. **A környezet védelme és az éghajlatváltozás elleni küzdelem**

a) Az éghajlat- és környezetgazdálkodással kapcsolatos tudományos, humán és intézményi kapacitások megerősítése; a regionális, nemzeti és helyi éghajlat-politikai és környezetvédelmi irányítás megerősítése;

b) Az éghajlatváltozás mérséklésére és az ahhoz való alkalmazkodásra, valamint a katasztrófakockázatok csökkentésére irányuló intézkedések támogatása;

c) A fenntartható energiához való hozzáférés előmozdítása és a környezeti szempontból káros fosszilis tüzelőanyagok támogatásának fokozatos megszüntetése; a fenntartható zöld és kék gazdaság fejlesztése és megerősítése, a szennyezés elleni küzdelem, a körforgásos gazdaság és a fenntartható urbanizáció; az óceánpolitikai irányítás javítása;

d) Az erdőtelepítés és az erdészeti jogszabályok végrehajtásának, az erdészeti irányításnak és az erdészeti termékek kereskedelmének az előmozdítása; az óceánpolitikai irányítás támogatása.

4. **Az inkluzív és fenntartható gazdasági növekedés támogatása és a digitális átalakulás lehetőségeinek kiaknázása**

a) Az üzleti és a beruházási környezet javítása; a vállalkozások digitalizációjának támogatása és a gazdasági fejlődést elősegítő szabályozási környezet megteremtése;

b) A regionális integráció, a kereskedelem, a beruházások és a konnektivitás támogatása; az infrastruktúra kiépítésének és üzembe helyezésének támogatása a hozzáférhető, megfizethető, inkluzív és biztonságos digitális konnektivitás biztosítása érdekében; a digitális kormányzás javítása, az e-szolgáltatások, valamint az interoperabilitási keretek és platformok fejlesztésének támogatása.

c) A fenntartható mezőgazdaság, erdőgazdálkodás és halászat, valamint az élelmezésbiztonság támogatása; a természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodás, valamint a környezeti és társadalmi reziliencia és az egészséges ökoszisztémák előmozdítása;

d) A fenntartható gazdasági diverzifikáció, az ellátási láncokon belüli helyi hozzáadott érték fejlesztésének támogatása, a fenntartható kereskedelem és a magánszektor fejlesztése; a fenntartható termelés és értékláncok fejlesztésének előmozdítása.

5. **Az irreguláris migráció és a kényszerű lakóhelyelhagyás kiváltó okainak kezelése, valamint a rendezett, biztonságos és jogszerű migráció és mobilitás elősegítése**

a) A jogszerű migrációt és a jól irányított mobilitást, valamint az emberek közötti kapcsolatokat megkönnyítő feltételek előmozdítása;

b) A migránsok, a menekültek és a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek emberi jogai védelmének és tiszteletben tartásának biztosítása; fejlesztésorientált megoldások támogatása számukra, valamint biztonságos, méltóságteljes és fenntartható visszatérés, visszafogadás és reintegráció;

c) A migrációval kapcsolatos sebezhetőség csökkentése, beleértve az emberkereskedelemnek és az embercsempészésnek való kiszolgáltatottságot is.

6. **A partnerségek megerősítése**

a) Az Unió és a partnerországok közötti politikai, gazdasági, társadalmi és kulturális párbeszéd elmélyítése; a kétoldalú és nemzetközi kötelezettségvállalások végrehajtásának támogatása;

b) Partnerségek kiépítése a magánszektorral a munkahelyteremtés és a megélhetés javítása érdekében;

c) Együttműködés az érdekelt felekkel az iparosodott és fejlettebb fejlődő országokban, valamint közdiplomácia révén.

X. A CSENDES-ÓCEÁNI TÉRSÉG

1. **A környezet és a biológiai sokféleség védelme, az éghajlatváltozás elleni küzdelem**

a) A fenntartható zöld és kék gazdaság, a körforgásos gazdaság, valamint a szennyezés elleni küzdelem fejlesztése és megerősítése; a fenntartható energiához való hozzáférés előmozdítása;

b) A partnerek arra irányuló erőfeszítéseinek támogatása, hogy teljesítsék az éghajlatváltozással, a katasztrófákra való felkészültséggel és a kockázatcsökkentéssel, az ökoszisztémák és a biológiai sokféleség megőrzésével, valamint az óceánpolitikai irányítással kapcsolatos kötelezettségvállalásaikat;

c) A környezeti szempontból fenntartható mezőgazdasági gyakorlatok előmozdítása; az éghajlatváltozás mérséklésének és a hozzá való alkalmazkodásnak a javítása; a környezeti és társadalmi reziliencia, valamint az egészséges ökoszisztémák előmozdítása;

d) A fenntartható gazdasági diverzifikáció, a versenyképesség, az ellátási láncokon belüli helyi hozzáadott érték fejlesztésének támogatása, a fenntartható kereskedelem és a magánszektor fejlesztése.

2. **Az inkluzív és fenntartható gazdasági növekedés és a tisztességes foglalkoztatás támogatása**

a) A fenntartható vállalkozói lét, a tisztességes foglalkoztatás és a foglalkoztathatóság támogatása; az üzleti és a beruházási környezet javítása; lehetőségek teremtése; a digitális gazdaság és a digitális konnektivitás támogatása;

b) Az üzleti és a beruházási környezet javítása; a gazdasági fejlődést elősegítő szabályozási környezet megteremtése; a vállalati terjeszkedés és a munkahelyteremtés támogatása;

c) A fenntartható és inkluzív mezőgazdasági élelmiszer-értékláncok fellendítése és diverzifikálása; az élelmezésbiztonság és a gazdasági diverzifikáció, a hozzáadottérték-teremtés, a regionális integráció, a versenyképesség és a tisztességes kereskedelem előmozdítása; az éghajlatváltozással szemben reziliens, fenntartható, alacsony kibocsátású innovációk támogatása; a fenntartható infrastruktúra támogatása;

d) A fenntartható halászati gazdálkodás és a fenntartható akvakultúra támogatása és előmozdítása.

3. **A jó kormányzás, a béke és biztonság, a jogállamiság és az emberi jogok előmozdítása, ideértve a nemek közötti egyenlőséget**

a) A béke, az emberi jogok tiszteletben tartása, a demokrácia és az inkluzív demokratikus folyamatok, a jogállamiság, a független igazságszolgáltatás, a konfliktusmegelőzés, a békeépítés és megbékélés, a kormányzás és felügyelet, a hatékony és eredményes államháztartási gazdálkodás, valamint a korrupció elleni küzdelem megerősítése és előmozdítása;

b) A megkülönböztetés elleni küzdelem; az egyenlőség és a megkülönböztetésmentesség elvének előmozdítása;

c) Az államok, társadalmak, közösségek és egyének rezilienciájának kialakítása a politikai, gazdasági, környezeti, élelmezési, demográfiai és társadalmi nyomásokkal és sokkhatásokkal, valamint a természeti és az ember által okozott katasztrófákkal és az egészségügyi válságokkal – többek között világjárványokkal – szemben;

d) A virágzó civil társadalom támogatása, megerősítése és felhatalmazása; a civil társadalom és a polgárok politikai életben és a döntéshozatal ellenőrzésében való szerepvállalása számára nyitott és támogató tér előmozdítása; a politikai folyamatokban és a közéletben való általános részvétel támogatása és előmozdítása.

4. **A humán fejlődés előmozdítása**

a) A nők és lányok, a fiatalok és a gyermekek jogainak előmozdítását, védelmét és érvényesítését célzó szakpolitikák elfogadására és megfelelő beruházások végrehajtására irányuló erőfeszítések fokozása;

b) A fenntartható mezőgazdaság, halászat és akvakultúra támogatása az élelmezésbiztonság növelése érdekében; gazdasági lehetőségek és tisztességes munkahelyek teremtése;

c) A biztonságos és elegendő ivóvízellátáshoz, higiéniás létesítményekhez és higiéniás körülményekhez való általános hozzáférés, továbbá a fenntartható és integrált vízgazdálkodás támogatása;

d) Az egészségügyi rendszerek megerősítésének támogatása, az egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés, valamint azok minőségének és rezilienciájának javítása.

5. **A partnerségek megerősítése**

a) A politikai, gazdasági, társadalmi és kulturális párbeszéd elmélyítése; a kétoldalú és nemzetközi kötelezettségvállalások végrehajtásának támogatása; a szélesebb körű csendes-óceáni együttműködés támogatása;

b) Együttműködés az érdekelt felekkel az iparosodott és fejlettebb fejlődő országokban, valamint közdiplomácia révén.

XI. AMERIKA

1. **A környezet és a biológiai sokféleség védelme, az éghajlatváltozás elleni küzdelem**

a) A partnerek által az éghajlatváltozás mérséklésére és az ahhoz való alkalmazkodásra, valamint a katasztrófakockázatok csökkentésére tett erőfeszítések támogatása;

b) Az ökoszisztémák és a biológiai sokféleség megőrzésének, fenntartható kezelésének és helyreállításának előmozdítása; a vadon élő állatok és növények védelme és a biológiai sokféleség csökkenésének megállítása;

c) A fenntartható földhasználat, földhasználat-megváltoztatás és erdőgazdálkodás előmozdítása; az erdőpusztulás elleni küzdelem, az erdészeti jogszabályok végrehajtásának, az erdészeti irányításnak és az erdészeti termékek kereskedelmének az előmozdítása, valamint az óceánpolitikai irányítás megerősítése;

d) Az erőforrás-hatékonyság, valamint a fenntartható fogyasztás és termelés előmozdítása a körforgásos gazdaságra, a szennyező anyag-mentességre és a zöld energiára való átállás során, különös tekintettel az energiahatékonyságra: a vízellátási és víziközmű-szolgáltatási rendszerek korszerűsítésének támogatása.

2. **Digitális átalakulás és innováció**

a) A szabványosítás és a szakpolitikai együttműködés támogatása a kiberbiztonság, az adatvédelem, a mesterséges intelligencia és a digitális átalakuláshoz kapcsolódó egyéb szabályozási kérdések terén; az inkluzív digitális oktatás és jártasság, valamint a digitális készségek előmozdítása; a digitális jogok erősítése;

b) A hozzáférhető, megfizethető, inkluzív és biztonságos digitális konnektivitás fejlesztése és előmozdítása; az ismeret- és az adatcsere javítása; a biregionális tudományos együttműködés megerősítése;

c) A digitális gazdaság előmozdítása, ideértve a digitális vállalkozásokat is; az együttműködés előmozdítása a tudomány, a technológiatranszfer és a kutatás, a digitalizáció és az innováció területén; a digitálisan elérhető termékek, a digitális közigazgatás és az e-szolgáltatások fejlesztésének és széles körű használatának támogatása;

d) Az együttműködési platformok támogatása az uniós digitális beruházások és cserék előmozdítása érdekében.

3. **A fenntartható és inkluzív gazdasági helyreállítás támogatása**

a) A fenntartható és inkluzív értékláncok, az élelmezésbiztonságn és a gazdasági diverzifikáció, valamint az intelligens szakosodás, a hozzáadottérték-teremtés, a regionális integráció és konnektivitás, a versenyképesség, a tisztességes és méltányos kereskedelem és az innováció előmozdítása;

b) A regionális integrációs menetrend és a fenntartható fejlődést szolgáló kereskedelmi politikák támogatása, valamint a kereskedelmi megállapodások végrehajtása; a multilateralizmus, valamint a nemzetközi szabályoknak és szabványoknak való megfelelés előmozdítása és megerősítése;

c) Az üzleti környezet és a beruházási környezet javítása a gazdasági fejlődést elősegítő szabályozási környezet megteremtésével;

d) A társadalmi és környezeti fenntarthatóságnak, a nők, a fiatalok és a kiszolgáltatott csoportok gazdasági szerepvállalásának, a vállalati társadalmi felelősségvállalásnak és a felelős üzleti magatartásnak a megerősítése; az emberi jogi normák és elvek tiszteletben tartása és előmozdítása a teljes értékláncban; a közös hozzáadottérték-teremtés és a tisztességes kereskedelmi feltételek támogatása.

4. **A jó kormányzás, a béke és a biztonság támogatása, valamint az irreguláris migráció és a kényszerű lakóhelyelhagyás kezelése**

a) A béke, a konfliktusmegelőzés, a demokrácia, a jogállamiság, a független igazságszolgáltatás, a korrupció elleni küzdelem, a kormányzás és a felügyelet megerősítése és előmozdítása, beleértve az átlátható, elszámoltatható, hatékony és inkluzív intézményeket minden szinten;

b) Az irreguláris migráció és a kényszerű lakóhelyelhagyás kezelése; a sebezhetőségek csökkentése a migrációval összefüggésben, beleértve a kizsákmányolás és bántalmazás áldozatainak védelmét célzó intézkedéseket; az integrált határigazgatással kapcsolatos együttműködés fokozása;

c) Fejlesztésorientált megoldások támogatása a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek, a belső menekültek és az őket befogadó közösségek számára;

d) Az erőszak, a szervezett bűnözés, az emberkereskedelem, a kábítószer-kereskedelem, a csempészés és a pénzmosás minden formája elleni küzdelem.

5. **A társadalmi kohézió előmozdítása, az egyenlőtlenségek elleni küzdelem és a humán fejlődés előmozdítása**

a) Az egyenlőtlenségek csökkentését célzó közpolitikák elfogadásának és hatékony végrehajtásának, valamint a kormányzási és szociális politikák integrált megközelítésének támogatása;

b) Az alapvető szükségletekhez és szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása mindenki számára; az oktatási rendszerek megerősítésének támogatása;

c) A veszélyeztetett csoportok jogainak előmozdítása, védelme és érvényesítése, valamint a nemek közötti egyenlőség előmozdítása; a nemek közötti egyenlőség szempontját érvényesítő szakpolitikai döntéshozatal kapacitásának megerősítése;

d) A partnerországokkal, a regionális és nemzetközi szervezetekkel, a magánszektorral és a civil társadalmi szervezetekkel a társadalmi kohézióról és az egyenlőtlenségek elleni küzdelemről folytatott párbeszéd elmélyítése.

e) Az egészségügyi rendszerek megerősítésének támogatása, az egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés, valamint azok minőségének és rezilienciájának javítása.

6. **A partnerségek megerősítése**

a) Együttműködés az érdekelt felekkel az iparosodott és fejlettebb fejlődő országokban, valamint társadalmi diplomácia révén;

b) A regionális, szubregionális és régiók közötti együttműködés fokozása.

XII. A KARIB-TENGERI TÉRSÉG

1. **Az éghajlatváltozással és katasztrófákkal szembeni reziliencia megerősítése, beleértve a zöld átállást is**

a) Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás és az éghajlatváltozás mérséklésének, valamint a katasztrófavédelmi felkészültségnek és a katasztrófakockázatok csökkentésének a támogatása;

b) A környezetvédelem és a környezetgazdálkodás előmozdítása, valamint a fenntartható, többfunkciós gazdálkodás alá vont ökoszisztémáknak az előmozdítása az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás és az éghajlatváltozással szembeni reziliencia összefüggésében;

c) A fenntartható élelmiszerrendszerek megerősítése;

d) A zöld energiára való átállás, a körforgásos gazdaság, a szennyezés elleni küzdelem és a rezilienciaépítés támogatása.

2. **A fenntartható növekedés és munkahelyteremtés előmozdítása**

a) A gazdasági diverzifikáció és az intelligens szakosodás támogatása; a digitális gazdaság és a digitális konnektivitás támogatása;

b) A növekedés új mozgatórugóira való összpontosítás, ideértve a zöld/kék/körforgásos gazdaságot, a fenntartható turizmust és a digitális transzformációt; a fenntartható termelés és értékláncok fejlesztésének előmozdítása;

c) A finanszírozási eszközökhöz való hozzáférés, a társadalmi befogadás, a magánszektor fejlesztése, a vállalkozások közötti kereskedelem, a szakképzés és a készségfejlesztés támogatása.

3. **A regionális integráció, a kereskedelem és a transznacionális együttműködés támogatása**

   a) A gazdasági integráció, valamint a gazdasági partnerségi megállapodás végrehajtásának támogatása;

   b) Az intézményfejlesztés és a kulturális cserék támogatása, többek között a tágabb karib-tengeri térség országaival és területeivel.

4. **A kormányzás, a béke, a biztonság és a humán fejlődés erősítése**

   a) A kormányzás, a béke, a demokrácia, a civil társadalom, az egyenlőtlenségek elleni küzdelem és a polgárok biztonságának megerősítése;

   b) Az illegális kereskedelem, az illegális finanszírozás és a szervezett bűnözés elleni küzdelem; a határigazgatás, valamint a bűncselekmények eltérítésének és megelőzésének megerősítése;

   c) A társadalmi kohéziót célzó intézkedések és a védelmi keretek támogatása, többek között az egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférésnek, valamint azok minőségének és rezilienciájának javítása.

   d) A kormányzásra és az államháztartásra vonatkozó nemzetközi normák előmozdítása.

5. **Az emberi jogok és a nemek közötti egyenlőség támogatása**

   a) Az emberi jogok és az alapvető szabadságok előmozdítása és védelme;

   b) A nemek közötti egyenlőség előmozdítása és a nők társadalmi szerepének megerősítése.